

Erken çocukluk döneminde ilişkiler neden önemlidir?

Erken çocukluk önemli bir dönemdir. Çocukların bu dönemde deneyimlediği ve oluşturduğu etkileşimler ve ilişkiler, geliştirdikleri becerileri büyük ölçüde etkiler. Çocuklarla olumlu ilişkiler kurmak, sosyal-duygusal becerilerin geliştirilmesine zemin hazırlar.

İletişim tüm canlıların kendilerini ifade ederken kullandığı bir araçtır. "Aile ortamında çocukların ve anne babaların, kendi duygu ve düşüncelerini ortaya koyup birbirlerini anlamaları için en temel yoldur... Çocuklar ufak yaşlardan itibaren söylenenler ve çevrelerinden duydukları sayesinde gelişen iletişim diliyle toplumda kendilerini ifade ederler. Bu nedenle çocuk ve anne-baba arasındaki iletişim, sağlıklı gelişim açısından çok önemlidir. İyi bir iletişimle çocuğunuza kendinizi anlatabilir, onun da kendisini size anlatabilmesini sağlayabilirsiniz. Böylece aile içi bir çatışma yaşamadan, birlikte karşılaşılan sorunlara uygun çözümler bulabilirsiniz.

Doğru iletişim için her ailenin kendi sistemi içinde açık ve örtülü kuralları vardır. Ancak eğitimci olarak her aile sisteminde değeri kabul gören, işlevsel olan 13 kurala da değinmek isteriz:

1) Öncelikle çocuğunuzu iyi dinlemeyi öğrenmelisiniz. Onu dinliyormuş gibi yapmayın, bunu hemen hisseder. Eğer bir işiniz varsa biraz beklemesini ve birazdan onu dinleyeceğinizi ifade edin.

2) Onunla konuşurken göz göze gelmelisiniz. Bu onun kendisini önemli hissetmesine neden olur. Konuşma başlamadan önce onu kucağınıza alabilir ya da onun mesafesinde oturabilirsiniz. Yukarıdan konuşmanız onun karşısında bir güç olduğunuz imajını yaratabilir. Söylediklerini anladığınızı belli etmek için onay işaretleri verin (başınızı sallamak, "hıı... hıı... evet, seni anlıyorum" demek gibi).

3) Görüşlerini saygı ile dinleyin. Haksız olduğu bir konu söz konusu olsa bile dinlenmeye hakkı vardır. Kendi duygularını, düşüncelerini tanımalı ve özgür bir ortamda bunu her zaman söyleme hakkı olduğunu bilmelidir. Kendisini rahatlıkla ifade edebilen bir çocuk kendisine daha çok güvenir.

4) Sorunlarını çözmek için kendisi çaba göstermelidir. Zorlandığı anlarda çözümsel davranmayın sadece ona yol gösterin. Çözümü kendisi bulabildiğini görebilsin.

5) Yanlış bir davranış yapmış olsa bile ondan bahsederken öncelikle olumlu olan yönlerini vurgulayın. Bu davranışı ile onu sevmenizden bir şey eksilmediğini hissettirmelisiniz. Olumlulardan sonra olumsuz davranışlar nedenleri ile vurgulanmalı ve çözüm için birlikte yeni kararlar alınmalıdır.

6) Almış olduğunuz her yeni karar ya da koymuş olduğunuz her kural kararlı ve sürekli bir biçimde uygulanmaya devam edilmelidir. Sağladığınız tutarlılık doğru davranışın yerleşmesini sağlayacaktır.

7) Ona gün içerisinde yaşına uygun sorumluluklar verin. Yapmış olduğu her sorumluluk için dönem dönem ona teşekkür etmeyi unutmayın.

8) Gün içerisindeki yapacağı her şey yaşına uygun bir şekilde planlanmalıdır. Ne kadar süre televizyon izleyecek, saat kaçta uyuyacak, oyuncaklarını ne zaman toplayacak gibi. Bunun bilincinde olan bir çocuk kendi sınırlarının ve birey olduğunun daha çok farkındadır.

9) Anne ve baba olarak her akşam onunla özel rutin aktiviteler planlayın. Bir çocuk için annenin yeri ayrı, babanın yeri ayrıdır. Bu nedenle birbirinizin rollerini almak için çaba göstermeyin. Her akşam sizinle en az bir şey yapacağını bilmesi onu mutlu eder, rahatlatır ve ilişkinizi güçlendirir.

10) Onu sevdiğinizi dile getirin. Sevgiyle büyüyen bir çocuk yaşam karşı çok daha güçlü durur.

11) Söz verdiğiniz şeylerde kesinlikle geri çekilmeyin. Bu onun size olan güvenini zedeler.

12) Ona ait olan sınırları aştığında uyarıda bulunun. Bu uyarılar çocuğu azarlayacak ya da rencide edecek biçimde olmamalıdır. Açıklayıcı bir uyarı, bu davranış sonrasında ondan beklediğiniz davranış biçimi ve kararlı bir tutumla zaten istediğiniz sonucu alabilirsiniz.

13) Bir çocuk yetiştirirken sabırlı olmak ve karşınızdakinin bir çocuk olduğunun farkında olmak çok önemlidir. Sabırlı olabilmeniz için kendinize de zaman ayırmalı, yaşamdaki yerinizin ve beklentilerinizin daha fazla farkında olmalısınız. Unutmayın; mutlu bir anne-babalar daha mutlu çocuklar yetiştirebilecektir.

